

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTRAS
ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SMURTINIAIS NUSIKALTIMAIS PADARYTOS
ŽALOS KOMPENSAVIMO ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO

2019 m. spalio 28 d. Nr. 1R-292
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo 2 straipsnio 1 ir 4 dalimis, 5 straipsnio 1 ir 2 dalimis, 6 straipsnio 1 dalimi, 9 straipsnio 1 ir 2 dalimis, 10 straipsnio 1 dalimi, 14 straipsnio 2 ir 3 dalimis bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. vasario 18 d. nutarimu Nr. 113 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymą“:

1. T v i r t i n u pridedamus:

1.1. Prašymų kompensuoti smurtiniais nusikaltimais padarytą žalą nagrinėjimo, sprendimų dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo priėmimo ir išmokėtų kompensacijų išieškojimo iš atsakingų už žalą asmenų ir asmenų, kurie neturėjo teisės į žalos kompensavimą, tvarkos aprašą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1R-370](#), 2022-11-22, paskelbta TAR 2022-11-22, i. k. 2022-23454

1.2. Smurtinių nusikaltimų, dėl kurių padaryta žala kompensuojama, sąrašą;

1.3. Prašymo kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą ir Prašymo avansu kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą formas.

2. N u s t a t a u, kad šiuo įsakymu patvirtintas Smurtinių nusikaltimų, dėl kurių padaryta žala kompensuojama, sąrašas, priimant sprendimus dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo, taikomas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje įtvirtintą smurtinio nusikaltimo sąvoką.

3. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

3.1. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2009 m. kovo 2 d. įsakymą Nr. 1R-61 „Dėl Prašymo kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą ir Prašymo avansu kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą formų patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais;

3.2. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2009 m. kovo 20 d. įsakymą Nr. 1R-88 „Dėl smurtinių nusikaltimų, dėl kurių padaryta žala kompensuojama, sąrašo patvirtinimo“;

3.3. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2009 m. kovo 25 d. įsakymą Nr. 1R-90 „Dėl pažymos dėl žalos neišieškojimo dėl objektyvių priežasčių formos patvirtinimo“.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos teisingumo ministro
2019 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 1R-292
(Lietuvos Respublikos teisingumo ministro
2023 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. 1R-171
redakcija)

PRAŠYMŲ KOMPENSUOTI SMURTINIAIS NUSIKALTIMAIS PADARYTĄ ŽALĄ NAGRINĖJIMO, SPRENDIMŲ DĖL SMURTINIAIS NUSIKALTIMAIS PADARYTOS ŽALOS KOMPENSAVIMO PRIĖMIMO IR IŠMOKĖTŲ KOMPENSACIJŲ IŠIEŠKOJIMO IŠ ATSAKINGŲ UŽ ŽALĄ ASMENŲ IR ASMENŲ, KURIE NETURĖJO TEISĖS Į ŽALOS KOMPENSAVIMĄ, TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Prašymų kompensuoti smurtiniais nusikaltimais padarytą žalą nagrinėjimo, sprendimų dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo priėmimo ir išmokėtų kompensacijų išieškojimo iš atsakingų už žalą asmenų ir asmenų, kurie neturėjo teisės į žalos kompensavimą, tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato nuo smurtinių nusikaltimų nukentėjusių asmenų (toliau – nukentėję asmenys) prašymų kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą ir prašymų avansu kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą (toliau kartu – prašymai) nagrinėjimo, dokumentų, reikalingų sprendimams dėl šiais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo (toliau – sprendimai) priimti, pateikimo ir nukentėjusiems asmenims Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Ministerija) išmokėtų kompensacijų (toliau – išmokėtos kompensacijos) išieškojimo iš už žalą atsakingų asmenų ir asmenų, kurie neturėjo teisės į žalos kompensavimą, tvarką.

2. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatyme (toliau – Įstatymas).

II SKYRIUS DOKUMENTŲ, REIKALINGŲ SPRENDIMAMS PRIIMTI, PATEIKIMAS

3. Nukentėjęs asmuo turi teisę kreiptis į Ministeriją pateikdamas šiuo teisingumo ministro įsakymu patvirtintos formos prašymus. Prašymai Ministerijai gali būti pateikiami per E. pristatymo sistemą, kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, paštu, kreipiantis asmeniškai arba per atstovą.

4. Kartu su prašymu kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą nukentėjęs asmuo turi pateikti šiuos dokumentus:

4.1. asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją;

4.2. įsiteisėjusio teismo sprendimo, kuriuo buvo priteista smurtiniu nusikaltimu padaryta turtinė ir (ar) neturtinė žala, kopiją;

4.3. antstolio surašytą aktą ar kitą dokumentą, kad žala neišieškota dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 631 straipsnio 1 dalies 2, 3, 4, 6 ar 9 punkte nurodytų aplinkybių, arba antstolio surašytą pažymą apie žalos išieškojimo vykdymo eigą, išieškotas sumas ir paaiškinimą, kad žala, neviršijanti Įstatymo 7 straipsnyje nustatytų kompensuojamos žalos dydžių, neišieškota dėl objektyvių priežasčių, išskyrus atvejus, kai už žalą atsakingas asmuo yra miręs;

4.4. vykdymo išlaidas pagrindžiančius dokumentus, iš kurių būtų galima nustatyti, kurios vykdomosios bylos vykdymo išlaidos buvo apmokėtos;

4.5. dokumentą (-us) (informaciją), patvirtinantį (-ius) (patvirtinančią) prašyme nurodytos asmeninės sąskaitos finansų ir (ar) kredito įstaigoje turėjimą;

4.6. jeigu prašymą pateikia nukentėjusio asmens atstovas, kartu turi būti pridedamas atstovo įgaliojimus patvirtinantis dokumentas;

4.7. prireikus kitus dokumentus, patvirtinančius prašyme nurodytas aplinkybes.

5. Kartu su prašymu avansu kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą nukentėjęs asmuo turi pateikti šiuos dokumentus:

5.1. asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją;

5.2. turtinę žalą pagrindžiančius dokumentus;

5.3. nutarimą ar nutartį, kuria nukentėjęs asmuo pripažintas civiliniu ieškovu, arba įsiteisėjusį prokuroro ar ikiteisminio tyrimo įstaigos nutarimą ar teismo nuosprendį, kuriame konstatuota viena iš toliau nurodytų aplinkybių:

5.3.1. smurtinį nusikaltimą padarė nepakaltinamas, ribotai pakaltinamas asmuo ar asmuo, kuriam po nusikalstamos veikos padarymo sutriko psichika ir dėl to jis negali suvokti savo veiksmų esmės ar jų valdyti;

5.3.2. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 3 straipsnio 1 dalies 3 ar 5 punkte, 3¹ straipsnio 1 dalyje arba 3² straipsnio 2 dalyje nurodyta aplinkybė;

5.3.3. padarytas smurtinis nusikaltimas ir nukentėjusiam asmeniui priteistas turtinės ir (ar) neturtinės žalos atlyginimas;

5.4. dokumentą (-us) (informaciją), patvirtinantį (-ius) (patvirtinančią) šiame prašyme nurodytos asmeninės sąskaitos finansų ir (ar) kredito įstaigoje turėjimą;

5.5. jeigu šį prašymą pateikia nukentėjusio asmens atstovas, kartu turi būti pridedamas atstovo įgaliojimus patvirtinantis dokumentas;

5.6. prireikus kitus dokumentus, patvirtinančius šiame prašyme nurodytas aplinkybes.

III SKYRIUS PRAŠYMŲ NAGRINĖJIMAS

6. Ministerijos valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį (toliau – darbuotojas), gavęs prašymą kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą, patikrina:

6.1. ar, vadovaujantis Įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje pateikta sąvoka, šį prašymą pateikė nuo smurtinio nusikaltimo nukentėjęs asmuo. Jeigu jį pateikė asmens, pagal Įstatymą turėjusio teisę į smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimą, įpėdinis, darbuotojas papildomai įvertina, ar besikreipiantis asmuo yra teisėtas įpėdinis, ar jis atitinka Įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje numatytus kriterijus ir ar nėra pasibaigęs šio prašymo pateikimo terminas;

6.2. ar šis prašymas pateiktas dėl nusikaltimo, įtraukto į šiuo teisingumo ministro įsakymu patvirtintą Smurtinių nusikaltimų, dėl kurių padaryta žala kompensuojama, sąrašą;

6.3. ar šis prašymas pateiktas nepraleidus Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyto termino;

6.4. ar yra pagrindas kompensuoti pagal Įstatymo 20 straipsnį;

6.5. ar šis prašymas pateiktas nustatytos formos ir ar jis tinkamai užpildytas, taip pat ar jame nurodyta visa sprendimui dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo priimti reikalinga informacija.

7. Darbuotojas taip pat įvertina kartu su prašymu kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą pateiktus dokumentus:

7.1. ar nukentėjęs asmuo pateikė įsiteisėjusio teismo sprendimo, kuriuo jam buvo priteista smurtiniu nusikaltimu padaryta turtinė ir (ar) neturtinė žala, nuorašą, ar yra priimtas

apkaltinamasis teismo nuosprendis ir ar nustatytas smurtinį nusikaltimą padaręs asmuo ar už jo veiką atsakingas asmuo;

7.2. ar nusikaltimas padarytas Lietuvos Respublikos teritorijoje arba laive ar orlaivyje su Lietuvos valstybės vėliava ar skiriamaisiais ženklais;

7.3. ar sutampa asmens tapatybę patvirtinančio dokumento duomenys, besikreipiančio asmens duomenys ir pateiktuose dokumentuose nurodyti šio asmens duomenys;

7.4. ar antstolio surašytas aktas ar pažyma, nurodyti Aprašo 4.3 papunktyje, išduoti ne anksčiau kaip prieš 6 mėnesius nuo prašymo kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą gavimo Ministerijoje dienos. Darbuotojas turi įsitikinti, ar šiame dokumente aprašyta vykdymo eiga, nurodytos išieškotos ar neišieškotos sumos, taip pat ar paaiškinta, kad žala, neviršijanti Įstatymo 7 straipsnyje nustatytų kompensuojamos žalos dydžių, neišieškota dėl objektyvių priežasčių, išskyrus atvejus, kai už žalą atsakingas asmuo yra miręs;

7.5. ar nėra pagrindo kompensaciją sumažinti Įstatymo 7 straipsnio 6 dalyje nurodytu pagrindu, ar asmeniui nebuvo anksčiau kompensuota turtinė ar neturtinė žala už tą patį smurtinį nusikaltimą;

7.6. ar iš pateikto vykdymo išlaidas patvirtinančio dokumento galima nustatyti, kurios vykdomosios bylos vykdymo išlaidos buvo apmokėtos, kuriam antstoliui buvo sumokėta šių išlaidų suma ir ar ši suma atitinka antstolio išduotoje sąskaitoje faktūroje ar kitame dokumente nurodytą mokėtiną vykdymo išlaidų sumą.

8. Jeigu prašyme kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą nurodyta Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 ir 3 punktuose arba 7 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta sąlyga, darbuotojas turi nustatyti, ar kompensuotos žalos suma neviršija Įstatymo 7 straipsnyje nustatyto maksimalaus kompensuojamos žalos dydžio.

9. Darbuotojas, gavęs prašymą avansu kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą, patikrina, ar, vadovaujantis Įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje pateikta sąvoka, jį pateikė nuo smurtinio nusikaltimo nukentėjęs asmuo ir ar:

9.1. šis prašymas pateiktas dėl nusikaltimo, įtraukto į šiuo teisingumo ministro įsakymu patvirtintą Smurtinių nusikaltimų, dėl kurių padaryta žala kompensuojama, sąrašą;

9.2. šis prašymas pateiktas nepraleidus Įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodyto termino;

9.3. yra pagrindas kompensuoti pagal Įstatymo 20 straipsnį;

9.4. šis prašymas pateiktas nustatytos formos, ar jis tinkamai užpildytas, taip pat ar jame nurodyta visa sprendimui dėl smurtinių nusikaltimų padarytos žalos kompensavimo avansu priimti reikalinga informacija.

10. Darbuotojas taip pat įvertina kartu su prašymu avansu kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą pateiktus dokumentus:

10.1. kurią Įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytą žalos kompensavimo avansu sąlygą patvirtina pateikti dokumentai:

10.1.1. ar nukentėjęs asmuo pripažintas civiliniu ieškovu ir ar nustatytas ieškinio dėl turtinės ar neturtinės žalos atlyginimo dydis;

10.1.2. ar įsiteisėjusiu teismo sprendimu konstatuota, kad smurtinį nusikaltimą padarė nepakaltinamas, ribotai pakaltinamas asmuo ar asmuo, kuriam po nusikalstamos veikos padarymo sutriko psichika ir dėl to jis negali suvokti savo veiksmų esmės ar jų valdyti;

10.1.3. ar nustatyta Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 3 straipsnio 1 dalies 3 ar 5 punkte, 3¹ straipsnio 1 dalyje arba 3² straipsnio 2 dalyje nurodyta aplinkybė;

10.2. ar nusikaltimas padarytas Lietuvos Respublikos teritorijoje arba laive ar orlaivyje su Lietuvos valstybės vėliava ar skiriamaisiais ženklais;

10.3. ar teismo sprendimas (jei jis pateiktas) yra neįsiteisėjęs;

10.4. ar sutampa asmens tapatybę patvirtinančio dokumento duomenys, besikreipiančio asmens duomenys ir pateiktuose dokumentuose nurodyti šio asmens duomenys.

11. Darbuotojas, nagrinėdamas nukentėjusio asmens prašymą, vadovaujasi jame nurodyta informacija ir laiko ją esant teisingą, jeigu patikrinęs su prašymu pateiktus dokumentus nepastebi akivaizdžių prieštaravimų. Prireikus darbuotojas prašyme ir su juo pateiktuose dokumentuose nurodytą informaciją sutikrina su Lietuvos Respublikos gyventojų registre, Lietuvos teismų informacinėje sistemoje LITEKO (toliau – LITEKO), Ministerijos dokumentų valdymo sistemoje ar kitose informacinėse sistemose esančia informacija. Kilus abejonių dėl dokumento autentiškumo, darbuotojas turi teisę prašyti asmens pateikti dokumento originalą.

12. Jei smurtiniu nusikaltimu buvo atimta žmogaus gyvybė, darbuotojas patikrina, ar prašyme nurodytą informaciją dėl kitų nukentėjusių asmenų, turinčių teisę į šiuo smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimą avansu, patvirtina kituose pateiktuose dokumentuose ar LITEKO esanti informacija. Jei šią aplinkybę patvirtinančios informacijos darbuotojas nenustato, jis raštu kreipiasi į ikiteisminį tyrimą atliekančią įstaigą ar prokurorą, kurio žinioje yra ar buvo byla, dėl tokios informacijos pateikimo.

13. Jeigu prašyme avansu kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą nurodyta Įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 3 punkte įtvirtinta sąlyga, darbuotojas turi nustatyti, ar kompensuotos žalos suma neviršija Įstatymo 11 straipsnyje nustatyto maksimalaus kompensuojamos žalos dydžio.

14. Darbuotojas, nagrinėdamas prašymą avansu kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą, patikrina, ar pateikti visi turtinę žalą pagrindžiantys dokumentai. Turtinė žala atlyginama atsižvelgiant ir į Lietuvos Respublikos civilinio kodekso šeštosios knygos III dalies XXII skyriuje įtvirtintas žalos atlyginimo nuostatas.

15. Jeigu prašyme nurodyti ne visi duomenys arba kartu su prašymu pateikti ne visi Aprašo 4 ir (ar) 5 punktuose nurodyti dokumentai, arba pateikti dokumentai neatitinka Apraše nurodytų turinio reikalavimų, nustatomas 10 darbo dienų terminas trūkumams pašalinti ir apie tai pranešama prašymą pateikusiam nukentėjusiam asmeniui. Jeigu per nustatytą terminą trūkumai nepašalinami, Ministerija priima sprendimą netenkinti prašymo ir nekompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos, bet šis sprendimas neužkerta kelio nukentėjusiam asmeniui ištaisius trūkumus kreiptis pakartotinai.

16. Prašymai Ministerijoje išnagrinėjami ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo jų ir visų Aprašo 4 ir (ar) 5 punktuose nurodytų dokumentų gavimo Ministerijoje dienos.

IV SKYRIUS SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS

17. Ministerija priima motyvuotą sprendimą tenkinti asmens prašymą ir kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą, jeigu nustatomos visos šios aplinkybės:

17.1. prašymą, vadovaujantis Įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje pateikta sąvoka, pateikė nuo smurtinio nusikaltimo nukentėjęs asmuo arba besikreipiantis asmuo yra teisėtas asmens, turėjęs teisę į smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimą, įpėdinis, kuris atitinka Įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje numatytus kriterijus, taip pat nėra pasibaigęs prašymo pateikimo terminas;

17.2. smurtinis nusikaltimas atitinka Įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje nurodytą smurtinio nusikaltimo sąvoką ir yra įtrauktas į šiuo teisingumo ministro įsakymu patvirtintą Smurtinių nusikaltimų, dėl kurių padaryta žala kompensuojama, sąrašą;

17.3. yra visos Įstatymo 4 ar 8 straipsnyje nustatytos sąlygos;

17.4. nenustatyta prašymo trūkumų arba trūkumai pašalinti Aprašo 15 punkte nustatytu terminu.

18. Sprendime dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo turi būti nurodyta:

18.1. šio sprendimo priėmimo data ir vieta;

- 18.2. šį sprendimą priėmusios institucijos pavadinimas;
- 18.3. šį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos;
- 18.4. nukentėjusio asmens, pateikusio prašymą kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą, vardas ir pavardė;
- 18.5. trumpas smurtinio nusikaltimo ir juo padarytos žalos apibūdinimas;
- 18.6. teismo sprendimas, kuriuo buvo priteista smurtiniu nusikaltimu padaryta žala;
- 18.7. už smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą avansu išmokėtos kompensacijos, jeigu nukentėjęs asmuo ją gavo, suma;
- 18.8. smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo pagrindai;
- 18.9. kompensuojamos smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos dydis – konkreti pinigų suma;
- 18.10. informacija už žalą atsakingam asmeniui apie valstybės reikalavimo teisių įgyvendinimą ir kad jam siūloma ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo sprendimo priėmimo dienos geranoriškai sumokėti Ministerijai tokio dydžio kompensacijos sumą, kokia buvo išmokėta nukentėjusiam asmeniui sprendimu dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo;
- 18.11. informacija už žalą atsakingam asmeniui, kad, šį sprendimą apskundus teismui, Aprašo 18.10 papunktyje nurodytą kompensacijos sumą jis turi geranoriškai sumokėti kitą dieną po teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos;
- 18.12. šio sprendimo apskundimo tvarka ir terminai.
19. Sprendimas dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos išsiunčiamas nukentėjusiam asmeniui ar jo atstovui.
20. Sprendimo dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo kopija per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos išsiunčiama už žalą atsakingam asmeniui ir antstoliui, jeigu jis vykdo Aprašo 18.6 papunktyje nurodytą teismo sprendimą.
21. Sprendime dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo avansu turi būti nurodyta:
 - 21.1. šio sprendimo priėmimo data ir vieta;
 - 21.2. šį sprendimą priėmusios institucijos pavadinimas;
 - 21.3. šį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos;
 - 21.4. nukentėjusio asmens, pateikusio prašymą avansu kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą, vardas ir pavardė;
 - 21.5. trumpas smurtinio nusikaltimo ir juo padarytos žalos apibūdinimas;
 - 21.6. smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo avansu pagrindai;
 - 21.7. avansu kompensuojamos smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos dydis – konkreti pinigų suma;
 - 21.8. šio sprendimo apskundimo tvarka ir terminai.
22. Sprendimas dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo avansu per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos išsiunčiamas nukentėjusiam asmeniui ar jo atstovui.
23. Sprendimo dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo avansu kopija per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos išsiunčiama ikiteisminį tyrimą atliekančiai įstaigai ar prokurorui, kurio žinioje yra ar buvo baudžiamoji byla dėl smurtinio nusikaltimo padarymo.
24. Ministerija priima motyvuotą sprendimą netenkinti prašymo ir nekompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos, jei nenustatoma bent viena Aprašo 17 punkte nurodyta aplinkybė. Sprendimas netenkinti prašymo per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos išsiunčiamas nukentėjusiam asmeniui ar jo atstovui. Sprendime dėl atsisakymo kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą arba sprendime dėl atsisakymo kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą avansu turi būti nurodoma:
 - 24.1. šio sprendimo priėmimo data ir vieta;
 - 24.2. šį sprendimą priėmusios institucijos pavadinimas;

24.3. šį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos;
 24.4. nukentėjusio asmens, pateikusio prašymą, vardas ir pavardė;
 24.5. motyvuoti atsisakymo kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą pagrindai;

24.6. šio sprendimo apskundimo tvarka ir terminai.

25. Ministerija, ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo sprendimo dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo avansu priėmimo dienos iš prokuroro negavusi informacijos apie ikiteisminio tyrimo eigą, imasi priemonių tokiai informacijai gauti. Darbuotojas LITEKO patikrina informaciją, ar priimtas ir ar įsiteisėjęs teismo nuosprendis (nutartis), ir reguliariai, iki baudžiamojo proceso pabaigos, ne rečiau kaip kas 3 mėnesius tikrina baudžiamojo proceso eigą. Jeigu praėjus vieniems metams nuo šio sprendimo priėmimo dienos informacijos apie baudžiamąją bylą negaunama, darbuotojas raštu kreipiasi į ikiteisminį tyrimą atlikusią įstaigą ar prokurorą, kurio žinioje yra ar buvo byla, dėl informacijos apie ikiteisminio tyrimo eigą pateikimo.

26. Ministerija per mėnesį nuo įsiteisėjusio teismo nuosprendžio (nutarties) gavimo iš prokuroro, kuriam buvo išsiųsta sprendimo dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo avansu kopija, dienos arba nuo tokios informacijos sužinojimo dienos už žalą atsakingam asmeniui teikia siūlymą geranoriškai ne vėliau kaip per vieną mėnesį sumokėti Ministerijai tokio dydžio kompensacijos sumą, kokia buvo išmokėta nukentėjusiam asmeniui sprendimu dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo avansu. Šis siūlymas turi būti pateiktas susipažinti darbuotojui, atsakingam už skolų apskaitą.

27. Sprendimai priimami atsižvelgiant į Įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje, 3 dalyje ir 11 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytus smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensacijų maksimalius dydžius. Sprendimų projektai turi būti suderinti su darbuotoju, kuris atsakingas už finansinių įsipareigojimų apskaitos duomenų pateikimą Nacionaliniam bendrųjų funkcijų centrui ir kuris patikrina, ar nukentėjusiam asmeniui, kuriam ketinama skirti piniginę kompensaciją, nebuvo anksčiau skirta kompensacija už tą patį smurtinį nusikaltimą, ar nebuvo jam išmokėtas avansas, taip pat ar nebuvo išmokėtos kompensacijos kitiems asmenims, nukentėjusiems nuo to paties smurtinio nusikaltimo, ar Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondo programos priemonės sąmatoje pakanka lėšų mokėjimo nurodymui įvykdyti.

28. Priėmus sprendimą, darbuotojas į Sprendimų dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo apskaitos sąrašą įrašo šiuos sprendimo duomenis: priėmimo datą, registracijos numerį, nukentėjusio asmens vardą ir pavardę, Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso straipsnį, pagal kurį kvalifikuotas smurtinis nusikaltimas, nukentėjusiam asmeniui išmokėtos kompensacijos sumą, teismo sprendimo datą ir numerį, ikiteisminio tyrimo ir teismo proceso numerį, už žalą atsakingo asmens vardą ir pavardę, terminą, iki kada už žalą atsakingas asmuo turi Ministerijai sumokėti nukentėjusiam asmeniui išmokėtos kompensacijos dydžio kompensaciją. Su priimtu sprendimu supažindinamas darbuotojas, atsakingas už finansinių įsipareigojimų apskaitos duomenų pateikimą Nacionaliniam bendrųjų funkcijų centrui.

V SKYRIUS

IŠMOKĖTŲ KOMPENSACIJŲ IŠIEŠKOJIMAS IŠ ATSAKINGŲ UŽ ŽALĄ ASMENŲ IR ASMENŲ, KURIE NETURĖJO TEISĖS Į ŽALOS KOMPENSAVIMĄ

29. Ministerija priima motyvuotą sprendimą dėl valstybės reikalavimo teisių įgyvendinimo, jeigu už žalą atsakingas asmuo Ministerijai geranoriškai nesumokėjo:

29.1. per Aprašo 18.10 ir (ar) 18.11 papunkčiuose nurodytus terminus tokio dydžio kompensacijos sumos, kokia buvo išmokėta nukentėjusiam asmeniui sprendimu dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo;

29.2. per Aprašo 26 punkte nurodytą terminą tokio dydžio kompensacijos sumos, kokia buvo išmokėta nukentėjusiam asmeniui sprendimu dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo avansu.

30. Ministerija privalo priimti sprendimus dėl valstybės reikalavimo teisių įgyvendinimo per 3 mėnesius nuo aplinkybių, nurodytų Aprašo 29 punkte, nustatymo dienos. Šie sprendimai turi būti suderinti su darbuotoju, atsakingu už skolų apskaitą, kuris patikrina, ar asmuo nėra sumokėjęs skolos.

31. Sprendime dėl valstybės reikalavimo teisių įgyvendinimo turi būti nurodyta:

31.1. šio sprendimo priėmimo data ir vieta;

31.2. šį sprendimą priėmusios institucijos pavadinimas;

31.3. šį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos;

31.4. sprendimo dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo ar sprendimo dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo avansu priėmimo data ir registracijos numeris;

31.5. išmokėtos kompensacijos gavėjo (nukentėjusio asmens) vardo ir pavardės pirmosios raidės;

31.6. išieškomos kompensacijos sumokėjimo data ir dydis;

31.7. už žalą atsakingo asmens vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamosios vietos adresas arba laisvės atėmimo bausmės vykdymo vieta (jeigu ji žinoma);

31.8. nurodymas antstoliui išieškoti išmokėtą kompensaciją ir ją pervesti į nurodytą Ministerijos banko sąskaitą;

31.9. nurodymas, kad, vadovaujantis Įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi, šis sprendimas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka;

31.10. šio sprendimo apskundimo tvarka ir terminai.

32. Sprendimo dėl valstybės reikalavimo teisių įgyvendinimo nuorašas per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos išsiunčiamas už žalą atsakingam asmeniui.

33. Sprendimas dėl valstybės reikalavimo teisių įgyvendinimo per 2 mėnesius nuo jo priėmimo dienos turi būti pateiktas vykdyti antstoliui pagal Civilinio proceso kodekso nuostatas. Darbuotojas, atsakingas už skolų apskaitą, naudodamasis Vykdomosios bylos portalu, teikia šį sprendimą vykdyti teisės aktų nustatyta tvarka ir Sprendimų dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo apskaitos sąrašė nurodo antstolį, kuriam perduotas skolos išieškojimas.

34. Už žalą atsakingo asmens mirties atveju valstybės reikalavimo teisės įgyvendinimo galimybė vertinama individualiai, atsižvelgiant į numatomą finansinę ir administracinę naštą, į antstolio išduotame dokumente pateiktą informaciją dėl skolininko turimo turto ir pajamų, Civilinio kodekso 5.63 straipsnyje nurodytą terminą reikalavimams įpėdiniams, priėmusiems palikimą, testamentą vykdytojui arba palikimo administratoriui pareikšti ir kitas reikšmingas aplinkybes.

35. Ministerija gali neįgyvendinti valstybės reikalavimo teisės, jeigu asmuo, įtariamas smurtinio nusikaltimo padarymu:

35.1. miršta ikiteisminio tyrimo metu ir ikiteisminis tyrimas nutraukiamas;

35.2. miršta bylos nagrinėjimo teisme metu, o teismas palieka civilinį ieškinį nenagrinėtą;

35.3. išanalizavus su prašymu avansu kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą pateiktus dokumentus nustatoma, kad įstatymo uždraustą veiką padarė nepakaltinamas asmuo.

36. Jeigu Aprašo 35 punkte nurodytais atvejais paaiškėja naujos aplinkybės arba gaunama papildoma informacija iš prokuratūros ar teismo, valstybės reikalavimo teisė gali būti įgyvendinama teisės aktų nustatyta tvarka.

37. Darbuotojas, nustatęs Aprašo 34–36 punktuose nurodytas aplinkybes, informuoja apie jas Ministerijos kanclerį tarnybiniu pranešimu, suderintu su padalinio vadovu,

nurodydamas nustatytus faktinius duomenis ir pateikdamas siūlymą dėl valstybės regreso teisės įgyvendinimo. Jeigu teikiamas siūlymas regreso teisės neįgyvendinti ir šiam siūlymui pritariama, su tarnybiniu pranešimu supažindinamas už skolų apskaitą atsakingas darbuotojas, kuris parengia nurašymo pažymą, teikia ją pasirašyti padalinio vadovui ir perduoda duomenis Nacionaliniam bendrųjų funkcijų centrui apskaitai tvarkyti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1R-320](#), 2023-10-09, paskelbta TAR 2023-10-09, i. k. 2023-19844

38. Darbuotojas, išnagrinėjęs LITEKO esančią informaciją ar kitu būdu nustatęs, kad nukentėjęs asmuo neturėjo teisės į žalos kompensavimą arba žala buvo padaryta nusikaltimu, kuris nėra įtrauktas į šiuo teisingumo ministro įsakymu patvirtintą Smurtinių nusikaltimų, dėl kurių padaryta žala kompensuojama, sąrašą, imasi veiksmų, kad į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą būtų sugrąžinta tokiam asmeniui išmokėta kompensacija arba kompensacija avansu.

39. Per vieną mėnesį nuo Aprašo 38 punkte nurodytų aplinkybių paaiškėjimo dienos darbuotojas parengia motyvuoto sprendimo dėl priimto sprendimo pripažinimo netekusiu galios projektą, kuriame siūloma nukentėjusiam asmeniui, kuriam buvo kompensuota smurtiniu nusikaltimu padaryta žala arba ši žala buvo kompensuota avansu, ne vėliau kaip per 6 mėnesius geranoriškai grąžinti Ministerijos išmokėtą kompensaciją. Šį siūlymą darbuotojas teikia susipažinti darbuotojui, atsakingam už skolų apskaitą.

40. Jeigu nukentėjęs asmuo Ministerijai geranoriškai negrąžino išmokėtos kompensacijos per Aprašo 39 punkte nurodytą terminą, Ministerija per 3 mėnesius nuo šios aplinkybės paaiškėjimo dienos kreipiasi į teismą pateikdama ieškinį dėl išmokėtos kompensacijos išieškojimo Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Ieškinio projektas turi būti suderintas su darbuotoju, atsakingu už skolų apskaitą (jis turi įsitikinti, kad nukentėjęs asmuo nėra sumokėjęs skolos) ir darbuotoju, kuruojančiu šią sritį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1R-320](#), 2023-10-09, paskelbta TAR 2023-10-09, i. k. 2023-19844

41. Aprašo 29, 39 ir 40 punktuose numatytiems sprendimams (ieškiniams) parengti reikalinga informacija, įskaitant ir asmens duomenis (vardą, pavardę, asmens kodą, deklaruotą gyvenamąją vietą ar kt.), prireikus sutikrinama su Gyventojų registre ir LITEKO pateikiama informacija. Sprendimo (ieškinio) priėmimo data ir numeris įtraukiami į Sprendimų dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo apskaitos sąrašą.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

42. Vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir kitais teisės aktais, reguliuojančiais asmens duomenų apsaugą, pagal Aprašą gauti asmens duomenys tvarkomi siekiant užtikrinti tinkamą Apraše nustatytų prašymų nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo procedūrų vykdymą. Dokumentai ir juose nurodyti duomenys, įskaitant asmens duomenis, tvarkomi ir saugomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymu, atsižvelgiant į dokumentų saugojimo terminus, nustatytus Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklėje, patvirtintoje Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100 „Dėl Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklės patvirtinimo“.

43. Aprašo 28 ir 41 punktuose nurodyti duomenys tvarkomi, siekiant atlikti sprendimų apskaitą ir sprendimų statistikos analizę, įsitikinti, ar kompensacija nukentėjusiam asmeniui nebuvo skirta anksčiau, planuoti asignavimus ir vykdyti valstybės regreso teisės įgyvendinimo kontrolę. Asmens duomenys šiais tikslais saugomi 10 metų.

44. Visi pagal Aprašą rengiami dokumentai tvarkomi, derinami ir pasirašomi Ministerijos dokumentų valdymo sistemoje, jeigu nenurodyta kitaip.

Priedų pakeitimai:

Prasymas kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padaryta žala pagal įsakymą Nr. 1R-171

Priedo pakeitimai:

Nr. [1R-370](#), 2022-11-22, paskelbta TAR 2022-11-22, i. k. 2022-23454

Nr. [1R-171](#), 2023-05-05, paskelbta TAR 2023-05-08, i. k. 2023-08705

Smurtinių sąrašas pagal įsakymą Nr. 1R-171

Priedo pakeitimai:

Nr. [1R-171](#), 2023-05-05, paskelbta TAR 2023-05-08, i. k. 2023-08705

Prasymas avansu kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padaryta žala pagal įsakymą Nr. 1R-171

Priedo pakeitimai:

Nr. [1R-370](#), 2022-11-22, paskelbta TAR 2022-11-22, i. k. 2022-23454

Nr. [1R-171](#), 2023-05-05, paskelbta TAR 2023-05-08, i. k. 2023-08705

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Įsakymas

Nr. [1R-370](#), 2022-11-22, paskelbta TAR 2022-11-22, i. k. 2022-23454

Dėl teisingumo ministro 2019 m. spalio 28 d. įsakymo Nr. 1R-292 „Dėl Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Įsakymas

Nr. [1R-55](#), 2023-02-08, paskelbta TAR 2023-02-08, i. k. 2023-02412

Dėl teisingumo ministro 2019 m. spalio 28 d. įsakymo Nr. 1R-292 „Dėl Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Įsakymas

Nr. [1R-171](#), 2023-05-05, paskelbta TAR 2023-05-08, i. k. 2023-08705

Dėl teisingumo ministro 2019 m. spalio 28 d. įsakymo Nr. 1R-292 „Dėl Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Įsakymas

Nr. [1R-320](#), 2023-10-09, paskelbta TAR 2023-10-09, i. k. 2023-19844

Dėl teisingumo ministro 2019 m. spalio 28 d. įsakymo Nr. 1R-292 „Dėl Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo